

مشاهده دادنامه هیات عمومی

کلاس پرونده:	۰۰۰۲۵۵۳	شماره دادنامه:	۱۴۰۰۰۹۹۷۰۹۰۶۰۱۱۳۸۳
نوع پرونده:	درخواست ابطال	تاریخ دادنامه:	۱۴۰۰/۱۲/۰۹
شاکي:	بهمن زبردست	نتیجه رسیدگی:	رای به عدم ابطال مصوبه
طرف شکایت:	سازمان امور مالیاتی کشور	مرجع صدور رای:	هیات تخصصی
دسته بندی:	مالیات بر درآمد حقوق (۰۸۰۱۰۲۰۲)		
مصوبه ها:	رای اکثریت شورای عالی مالیاتی به شماره ۳۰/۴/۱۷۹۵ مورخ ۳۰/۴/۱۷۹۵ - ۴ - ۳۰ سازمان امور مالیاتی کشور ۱۳۷۲/۰۲/۰۶		

پیام رای:

ابطال رای اکثریت شورای عالی مالیاتی به شماره ۱۷۹۵/۴/۳۰ مورخ ۱۳۷۲/۰۲/۰۶ معافیت از مالیات حقوق

متن دادنامه:

هیات تخصصی مالیاتی، بانکی

* شماره پرونده: ه ع, 0002553

* شاکي: آقای بهمن زبردست

* طرف شکایت: سازمان امور مالیاتی کشور

* موضوع شکایت و خواسته: ابطال رای اکثریت شورای عالی مالیاتی به شماره 30,4,1795 مورخ 1372,2,6

* شاکي دادخواستی به طرفیت سازمان امور مالیاتی کشور به خواسته ابطال رای اکثریت شورای عالی مالیاتی به شماره 30,4,1795 مورخ 1372,2,6 به دیوان عدالت اداری تقدیم کرده که به هیات عمومی ارجاع شده است متن مقرر مقرره مورد شکایت به قرار زیر می باشد:

گزارش شماره 3034-30,5-1371,10,13 عنوان معاونت محترم درآمدهای مالیاتی که متن آن عیناً نقل می گردد: "همانطوریکه استحضار دارند کمک هزینه عائله مندی و اولاد موضوع ماده 9 قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت مصوب 1370,6,13 مجلس شورای اسلامی به موجب رای شماره 4,30-3044 مورخ 1371,4,24 شورایی مالیاتی از پرداخت مالیات معاف گردیده که در این ارتباط اخیراً امور حقوقی شرکت ملی نفت ایران طی نامه شماره ح 2912 مورخ 1371,8,16 درخواست نموده است که معافیت مذکور به کمک هزینه عائله مندی کارگران مشمول مواد 86 و 87 قانون تامین اجتماعی مصوب 1345,3,19 نیز تعمیم و تسری یابد که اگر چه به نظر این دفتر موضوع قابل تسری به مورد مزبور نمی باشد، معذک مراتب گزارش تا به هر نحو که صلاح است دستور فرمائید تا اقدامات بعدی به عمل آید" حسب ارجاع آن مقام در اجرای بند 3 ماده 255 قانون مالیاتهای مستقیم مصوب اسفند ماه 1366 در جلسه مورخ 1371,2,5 هیئت عمومی شورایی مالیاتی مطرح و پس از شور و بررسی بشرح زیر در این باره اعلام رای گردید: با عنایت به تفاوت های بارز بین احکام ماده 9 قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت مصوب 1370,6,13 مجلس شورای اسلامی و مادتهای 86 و 87 قانون تامین اجتماعی مصوب 1354,4,3، کمک عائله مندی موضوع ماده 86 قانون اخیرالذکر مشمول معافیت مالیات بر درآمد حقوق موضوع فصل سوم باب سوم قانون مالیاتهای مستقیم یابد شده نمی باشد.

* دلایل شاکي برای ابطال مقرر مقرره مورد شکایت:

با اتخاذ ملاک از آرای شماره دادنامه 1956-1957 مورخ 16,1,1400 و شماره دادنامه 73 مورخ 27,1,1398 هیات عمومی دیوان عدالت اداری، درخواست ابطال رای اکثریت شورای عالی مالیاتی به شماره 1795,4,30 مورخ 06,02,1372 را که طی آن مقرر شده "با عنایت به تفاوت های بارز بین احکام ماده 9 قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت مصوب 1370,6,13 مجلس شورای اسلامی و مادتهای 86 و 87 قانون تامین اجتماعی مصوب 3,4,1354، کمک عائله مندی موضوع ماده 86 قانون اخیرالذکر مشمول معافیت مالیات بر درآمد حقوق موضوع فصل سوم باب سوم قانون مالیاتهای مستقیم یابد شده نمی باشد" به دلیل خروج از حدود اختیارات و مغایرت با حکم مادتهای 82 و 83 قانون مالیاتهای مستقیم و آرای فوق الذکر هیات عمومی دیوان عدالت اداری دارم. لازم به ذکر است که، آرای شورای عالی مالیاتی در آن زمان نیاز به تنفیذ توسط وزیر امور اقتصادی و دارایی یا رییس کل سازمان امور مالیاتی نداشته، تا زمان ابطال توسط هیات عمومی دیوان عدالت اداری، کماکان دارای اعتبار است.

*در پاسخ به شکایت مذکور، مدیرکل دفتر حقوقی و قراردادهای مالیاتی به موجب لایحه شماره 212,10911، ص مورخ 1400,10,1 در طور خلاصه توضیح داده اند که:

هرچند با امعان نظر به مفاد دادنامه شماره 601 مورخ 9,12,1389 و رأی اصلاحی آن به شماره 73 مورخ 27,1,1398 و دادنامه شماره 335 مورخ 20,6,1391 هیأت عمومی دیوان عدالت اداری که بموجب آنها بخشنامه مالیاتی شماره 33553-12,1387,4 سازمان امور مالیاتی کشور (مبنی برشمول مالیات بر درآمد حقوق به وجوه پرداختی بابت کمک هزینه های مهد کودک، یارانه غذا، ایاب و ذهاب، بن کالا) از تاریخ صدور آن ابطال گردیده است، لکن چنانچه استناد شاکی به آرای هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از این حیث باشد که کمک هزینه عائله مندی و اولاد نیز از مصادیق قسمت اخیر ماده (40) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (1) مصوب 1384,8,15 تلقی می شود (با لحاظ اصلاح مرقوم در دادنامه شماره 73 مورخ 27,1,1398 هیأت عمومی دیوان عدالت اداری عبارت مرقوم در دادنامه شماره 601 مورخ 1389,12,9 به عنوان دلیل رأی بدین گونه می باشد: "وجوه پرداختی به حقوق بگیران تحت عناوین مهد کودک، یارانه غذا، ایاب و ذهاب، بن کالا و ... به عنوان مصادیق ماده (40) قانون الحاق موادی به قانون مارالذکر (قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (1) مصوب 1384,8,15 (موضوعاً از شمول مواد 82 و 83 قانون مالیات های مستقیم خارج بوده)" در صورتی که منظور و دلیل توجیهی شاکی محترم برای اثبات مدعای وی این باشد که در آن رأی پس از عبارت «بن کالا» عبارت «و...» به مفهوم نظایر آنها آمده است و ملاً کمک هزینه عائله مندی و اولاد مشمول مفاد دادنامه های یاد شده می گردد؛ به نظر می رسد بنا به جهات ذیل ادعای ایشان غیر موجه و ناصحیح است:

الف - به لحاظ اهمیت و اولویت کمک هزینه عائله مندی و اولاد نسبت به کمک هزینه های برشمرد شده در متن ماده 40 قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (1) مصوب 1384,8,15 اصولاً چنانچه این هزینه، مورد نظر مقنن می بود می بایستی آن را در متن این ماده درج می نمود؛ لیکن این مطلب در ماده قانونی مذکور و رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری تصریح نشده است. ضمن آنکه ماده (40) قانون مرقوم مرتبط با کارکنان دولت بوده و پس از آن نیز کمک هزینه عائله مندی و اولاد در اجرای بند 4 ماده 68 قانون موخر التصویب مدیریت خدمات کشوری مصوب 8,7,1388 به کارکنان دولت پرداخت می گردد، اما پرداختی مشابه به کارگران در اجرای ماده 34 قانون کار انجام می شود.

ب- از سوی دیگر برابر مفاد ماده (34) قانون کار مصوب 1369,8,29 مجمع تشخیص مصلحت نظام، تسهیلات کمک هزینه های عائله مندی، مسکن، خواربار، ایاب و ذهاب، مزایای غیر نقدی به اعتبار قرارداد کار و تحت عنوان (حق السعی) به کارگران پرداخت می شود و لذا چون پرداخت آنها تحت عنوان (حق السعی) می باشد نتیجتاً از مصادیق حق شغل محسوب می گردد و نه حق شاغل تا در صورت اخیر مشمول مفاد دادنامه شماره 601 مورخ 9,12,1386 (و اصلاحیه های آن به شرح صدر این نامه) هیأت عمومی دیوان عدالت اداری شناخته شده و از شمول مالیات بر درآمد حقوق خارج گردد.

رأی هیأت تخصصی مالیاتی، بانکی دیوان عدالت اداری

با عنایت به اینکه آنچه در رأی صادره از هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در قالب دادنامه های شماره 73 مورخه 1398,1,27 و شماره 1957 - 1956 مورخه 1400,1,16 در خصوص بحث معافیت از مالیات حقوق مدنظر قرار گرفته است این بوده که اقلامی که به عنوان رفاهیات توسط مراجع دولتی و غیر دولتی به پرسنل و حقوق بگیران پرداخت می شود، از شمول مالیات بر حقوق خارج بوده و مشمول مالیات می شود و مصادیقی از آنها تحت عنوان هزینه های مهد کودک، یارانه غذا، ایاب و ذهاب، بن کالا و ... مورد ذکر واقع شده است و محدود نمودن آنها به این مصادیق و حذف ... در بخشنامه سازمان امور مالیاتی نیز ابطال گردید و از طرفی متعارف بودن این اقلام رفاهی در رویه صادره از هیأت عمومی دیوان مد نظر واقع شده است، در عین حال در مصوبه مورد شکایت (رأی اکثریت هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی به شماره 30,4,1795 مورخه 1372,2,6) به درستی بیان شده است کمک هزینه عائله مندی موضوع ماده 86 قانون تأمین اجتماعی مصوبه 1354 از زمره موارد مشمول معافیت مالیات حقوق خارج می باشد چون نص قانون در خصوص آن وجود ندارد و از طرفی مفاد رأی صادره از هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تبیین موارد رفاهی و انگیزشی که مشمول معافیت مالیات حقوق می باشد اجنبی از شمول بر مانحن فیه می باشد و در زمره موارد مندرج در ماده 91 قانون مالیاتهای مستقیم نیز نبوده و حکم عام مندرج در مواد 82 و 83 از قانون یاد شده به جهت مستمر بودن پرداخت آن، نیز دلالت بر شمول مالیات حقوق بر آن دارد، فلذا به استناد بند ب ماده 84 از قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری به جهت مغایر نبودن مصوبه مورد شکایت با قوانین و مقررات رأی به رد شکایت صادر می نماید. رأی صادره ظرف بیست روز پس از صدور قابل اعتراض از سوی ریاست محترم دیوان یا ده نفر از قضات گرانقدر دیوان عدالت اداری می باشد.

محمد علی برومند زاده

رئیس هیأت تخصصی مالیاتی، بانکی

دیوان عدالت اداری

